

Brázda, Radim

[Nové knihy]

Pro-Fil. 2009, vol. 10, iss. 2, pp. -

ISSN 1212-9097

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/138997>

Access Date: 22. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Jaroslav Peregrin/Vladimír Svoboda: *Od jazyka k logice*. Praha: Galileo, 2009, 428 s.

Kniha nabízí netradiční úvod do světa moderní logiky. Předkládá čtenáři řadu filozofických otázek, které se týkají východisek a cílů logických teorií a jejich formálních aparátů. Krok za krokem pak ukazuje, jak je logika geneticky spjata s přirozeným jazykem a jak se obrysy běžných i méně běžných logických systémů vynořují z reflexe toho, jak běžně odůvodňujeme svá tvrzení. Nabízí tak alternativu k rozšířené představě, podle níž je smyslem logiky zachycení nějakých velice abstraktních a velice fundamentálních zákonů, které vymezují pole působnosti rozumu. Čtenářsky přístupným, ale netriviálním způsobem otevírá cestu k pochopení klíčových pojmů i metod tzv. klasické logiky i nejvýznamnějších systémů neklasických logik. Může tak být užitečná jak pro čtenáře, kteří se chtějí s logikou seznámit, tak pro ty, kdo už mají toto seznámení za sebou, ale zajímají je otázky, jež učebnice logiky obvykle bez povšimnutí přecházejí.

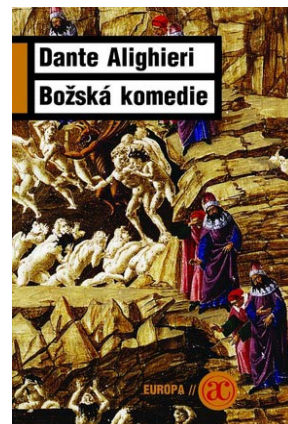
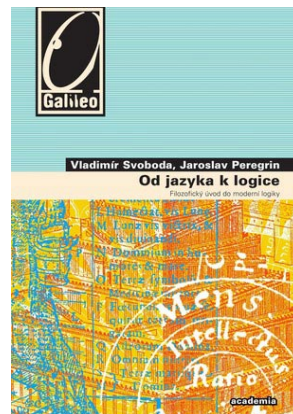
Autoři píší, že jejich cílem je vklínit se do prostoru mezi úvodem a první kapitolou běžné učebnice logiky, tedy mezi povídání o důležitosti zkoumání a kultivace lidského usuzování a mezi definice symbolů a zkoumání důsledků těchto definic. Snaží se tedy naznačit a analyzovat cestu, která vede od faktického usuzování a racionální argumentace k běžně přijímaným logickým symbolům a k umělým jazykům na nich založených.

Dante Alighieri: *Božská komedie*. Praha: Europa, 2009, 640 s.

Velkoryse rozvržená Božská komedie, jedno ze základních literárních děl světové literatury, už osm století upoutává pozornost čtenářů na celém světě. Dante Alighieri (1265–1321), básník a učenec, který mimo jiné stojí u základů spisovného italského jazyka, shrnul ve svém nejvýznamnějším, neobyčejně důmyslně komponovaném díle veškeré vědění své doby. Báseň je postavena na základním principu čísla tři: skládá se ze tří částí – Pekla, Očistce a Ráje, je napsána v sugestivních tercích. Na pouti záhrobní říší, která je symbolickým obrazem lidského života, od prvotního hříchu až po spasení a probuzení k věčnému životu, a očistcem autora provází římský básník Vergilius. ve třetím dílu, věnovaném ráji, se potom k básníkovi připojí milovaná Beatrice. Od 19. století se Dantovo dílo stalo výzvou pro nejlepší české překladatele (J. Vrchlického, O. F. Bablera a další). Do této řady patří i nejnovější překlad Vladimíra Mikeše.

Daniel Špelda: *Proměny historiografie vědy*. Praha: Filosofia, 2009, 346 s.

Autor popisuje metodologické proměny vědeckého oboru, který se zabývá zkoumáním dějin vědy – historiografie vědy. Kniha načrtává dějiny historiografie vědy od počátečních podob zájmu o dějiny vědy v 17. století až po současnou profesionální historiografii vědy. Dále představuje základní metody, obvyklé přístupy a nejčastější témata, které se v historiografii vědy objevují. Pokouší se rovněž vysvětlit, proč byly některé metodické přístupy odmítnuty, a představit důvody, které vedly k přijetí nových metodologických zásad a principů. A konečně chce poukázat na to, že při zkoumání dějin vědy mohou úspěšně spolupracovat přírodovědné a humanitní obory.

Daniel Špelda: *Renesanční a novověká filosofie*. Plzeň: Vydavatelství ZČU v Plzni, 2009, 185 s.

Autor nabízí studijní skripta, pokrývající období renesance, novověku a osvícenství. Činí tak kombinací kapitol, zaměřujících se na hlavní problémy, ideály a proudy renesančního, novověkého a osvícenského myšlení a medailonů, věnovaných klíčovým představitelům. Za každou kapitolou nabízí přiměřený a pečlivě vybraný seznam cizojazyčné i česky psané literatury. Skripta jsou sepsána s intencí vskutku současného historika filosofie, který vychází z detailní znalosti pramenů, snaží se vyhnout zobecňujícím floskulím o příslušných epochách, nepokouší se představit obecného „ducha“ příslušných epoch, ale spíše systematicky vysvětlit názory filosofů, jejich motivace, cíle a zájmy.

Johann P. Arnason: *Civilizační analýza. Evropa a Asie opět na zcestí*. Praha, Filosofia 2009, 146 s.

Nejste spokojeni s civilizačními analýzami Samuela Huntigtona, týkajícími se „střetu civilizací“, zdá se vám popis „civilizačního obratu“ Shmuela N. Eisenstadta dobově poplatný, považujete pojem „sociálně-historické sféry“ Cornelia Castoriadise za málo výstižný, nedostatečný nebo nevíte, čím se přesně zabývá civilizační analýza? Pak se zkuste začíst do knihy islandského filosofa Johanna Arnasona. Další, již 34 díl Edice filosofie a sociální vědy.

Kurzívou jsou vyznačeny anotace knih, jež jsou převzaty ze stránek nakladatelství.